

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Α΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Σύμφωνα με την Jacqueline de Romilly στο Κείμενο 1, η απόλαυση και η γοητεία της γλώσσας έγκειται στο ότι ο αναγνώστης ενός κειμένου μπορεί:

- να το αναπαριστά ολοζώντανο, μέσω της κινητοποίησης των αισθήσεών του
- να επικοινωνεί με τους συγγραφείς, παρά τους αιώνες που τον χωρίζουν από αυτούς
- να συνειδητοποιήσει ότι η γλώσσα διασώζει ό,τι έχει πραγματική αξία υπερβαίνοντας τα χωροχρονικά όρια.

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Η συγγραφέας πετυχαίνει να μεταβεί στα νοήματα που αναπτύσσει ανά παράγραφο και να ενισχύσει τη συνεκτικότητα του κειμένου της με εκφραστικές διατυπώσεις που δηλώνουν τα συναισθήματα που της προκαλεί η φράση «Ο Σιμόεις με τους ασημένιους του στροβίλους». Στην 1^η παράγραφο του κειμένου παρατηρούμε την περίοδο λόγου: «Η λέξη ακουγόταν σαν λυρικό τραγούδι, είδα ξαφνικά εκεί μπροστά μου αστραφτερές τις δίνες του νερού», και την παραδοχή ότι «Και για μια στιγμή σταμάτησα την ανάγνωση, γεμάτη θαυμασμό». Στην αρχή της 2^{ης} παραγράφου η υποθετική πρόταση «Αν προσθέσουμε σ' αυτά την απόλαυση της γλώσσας» προωθεί την ομαλή μετάβαση στο νόημα σε συνδυασμό με την απόδοσή της «η ευχαρίστησή μου χρωματίστηκε με τη σκέψη». Τέλος, η συναισθηματική αντίδραση της συγγραφέα αποτυπώνεται και στην αρχή της 3^{ης} παραγράφου του Κειμένου 1: «Τέλος, στο βάθος αυτής της φευγαλέας ευχαρίστησης υπήρχε, πιστεύω, η έκπληξη που επαναλαμβάνεται μπροστά στην επινοητικότητα και τη γήτευση¹ της γλώσσας:»

¹γήτευση = γοητεία.

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

1. γ
2. γ
3. δ
4. α
5. β

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Το κοινό στοιχείο που συνιστά τη μαγεία τόσο του κινηματογράφου όσο και της ποίησης, σύμφωνα με το ποιητικό υποκείμενο, είναι η ατέρμονη ροή των εικόνων. Οι κινηματογραφικές εικόνες, που παρομοιάζονται με ποταμό που ρέει ή με κορδέλα που ξετυλίγεται (στ. 3, 16, 17), όπως άλλωστε και οι ποιητικές, έχουν δική τους αυτόνομη ζωή, που φανερώνεται μπροστά στα μάτια του θεατή, όπως και του αναγνώστη, με πηγαία δύναμη.

Ο μαθητής/η μαθήτρια μπορεί να συμφωνήσει με τη διασύνδεση κινηματογράφου και ποίησης, τονίζοντας ότι η συνεχής εναλλαγή των εικόνων συνιστά την ίδια την ουσία της κινηματογραφικής και της ποιητικής δημιουργίας. Οι εικόνες κινούνται ολοζώντανες μπροστά στα μάτια των θεατών και των αναγνωστών, χάρη στην κάμερα και το μοντάζ από τη μία πλευρά και τον ποιητικό λόγο από την άλλη, αποκαλύπτοντας μια θαυμαστή και ονειρική οικουμένη. Μπορεί όμως και να διαφωνήσει, λέγοντας πως η μαγεία του σινεμά έγκειται στη σύνδεση της εικόνας με τον ήχο και τη μουσική ή στην πλοκή και στο ταλέντο των ηθοποιών, ενώ αντίθετα η γοητεία της ποίησης βασίζεται στον μεταφορικό λόγο που συγκινεί τον αναγνώστη. (Είναι πιθανό βέβαια και να μην βρει κάποια ιδιαίτερη γοητεία στην ποίηση...)